

Ikt. sz.: KOB-42/12-4/2023.

KOB-10/2023. sz. ülés
(KOB-20/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális Bizottságának**
2023. október 31-én, kedden, 10 óra 32 perckor
az Országház Klebelsberg Kunó termében (félemelet 10.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend módosítása és elfogadása</i>	5
<i>A Nemzeti Örökség Intézetének tájékoztatója a nemzeti emlékhelyek állapotáról</i>	
<i>(A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 61/D. § (1) bekezdés g) pontja alapján)</i>	5
<i>Móczár Gábor tájékoztatója</i>	5
<i>Hozzászólások, vélemények</i>	8
<i>Móczár Gábor válaszai</i>	10
<i>A kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről címmel benyújtott T/4252. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	13
<i>Hozzászólás</i>	13
<i>Csepreghy Nándor válaszai</i>	14
<i>Határozathozatalok</i>	16
<i>A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	17
<i>Határozathozatalok</i>	17
<i>Az ülés berekesztése</i>	18

Napirendi javaslat

1. A Nemzeti Örökség Intézetének tájékoztatója a nemzeti emlékhelyek állapotáról (A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 61/D. § (1) bekezdés g) pontja alapján)

Előadó:

Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézete főigazgatója

2. A kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről címmel benyújtott törvényjavaslat (T/4252. szám)
(Kormány - építési és közlekedési miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
3. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/5387. szám)
(Kormány - pénzügyminiszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
Nemzetiségi napirendi pont!
Uniós napirendi pont!
4. A balesetveszélyes kalandtúrákkal kapcsolatos jogalkotási kötelezettségről címmel benyújtott határozati javaslat (H/5550. szám)
(Szabó Tímea (Párbeszéd) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Pósan László (Fidesz), a bizottság elnöke

Demeter Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dunai Mónika (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Kállai Mária (Fidesz), a bizottság alelnöke
Simon Róbert Balázs (Fidesz), a bizottság alelnöke
Kálmán Olga (DK), a bizottság alelnöke
Szabadi István (Mi Hazánk), a bizottság alelnöke
Dr. Szabó Tünde (Fidesz)
Földi László (KDNP)
Dr. Hiller István (MSZP)
Szabó Szabolcs (Momentum)
Tóth Endre (Momentum)

Hellyettesítési megbízást adott

Bodó Sándor (Fidesz) Dunai Mónikának (Fidesz)
Kunhalmi Ágnes (MSZP) dr. Hiller Istvánnak (MSZP)
Csöbör Katalin (Fidesz) Demeter Zoltánnak (Fidesz)
Erős Gábor (Fidesz) dr. Szabó Tündének (Fidesz)
Kovács Zsolt (Fidesz) dr. Kállai Máriának (Fidesz)
Dr. Vinnai Győző (Fidesz) Földi Lászlónak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Móczár Gábor főigazgató (Nemzeti Örökség Intézete)
Csepreghy Nándor államtitkár (Építési és Közlekedési Minisztérium)
Orcsik Attila főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 32 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend módosítása és elfogadása

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit a mai bizottsági ülésünkön. A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy az ülés határozatképes. Elsőként a napirendről kell döntenünk, amit kiküldtünk.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy az utolsó napirendi pontot, amit Szabó Timea képviselő asszony kért, hogy tárgysorozatba vétellel tárgyaljuk meg, azt a tegnapi napon az ő jelzése alapján le kellett vennünk a napirendről, tekintettel arra, hogy ő annak az elhalasztását kérte. Úgyhogy az a napirend, amiről most szavaznunk kell, már enélkül értendő.

Kérdezem, ki az, aki egyetért a kiküldött napirenddel. *(Szavazás.)* Ez egyhangúnak tűnik. A bizottság kedvéért: volt-e ellenszavazat, tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Tehát az ellenpróba negatív, úgyhogy a bizottság egyhangúlag támogatja a napirendet. Köszönöm szépen.

A Nemzeti Örökség Intézetének tájékoztatója a nemzeti emlékhelyek állapotáról

(A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 61/D. § (1) bekezdés g) pontja alapján)

Elsőként következik a Nemzeti Örökség Intézetének tájékoztatója a nemzeti emlékhelyek állapotáról, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 61/D. § (1) bekezdés g) pontja alapján. Előadó Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézete főigazgatója, akit tisztelettel köszöntünk. Megadom a szót. Tessék parancsolni!

Móczár Gábor tájékoztatója

MÓCZÁR GÁBOR főigazgató (Nemzeti Örökség Intézete): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönjük a lehetőséget. Én ebben a minőségemben most először ülök itt, a bizottság előtt. Én 2021. március vége óta vezetem a Nemzeti Örökség Intézetét. Az emlékhelyek területén önöknél van az a beszámoló, amit a Miniszterelnökség az általunk összegyűjtött, és az emlékhelyektől bekért anyagok alapján összeállított. Ha ezzel kapcsolatban kérdés van, természetesen nagyon szívesen válaszolunk rá. Én inkább az emlékhelyek nemzeti emlékezetben betöltött szerepének a szilárdításáról szeretnék két szót szólni, elsősorban arra a 4-5 évre vonatkozóan, ami az előző, bizottság előtti beszámoló óta eltelt.

2019-ben még nem létezett az „Év Emlékhelye” díj, 2020-ban indult ez el. Elsősorban az volt ennek a célja, hogy kiemeljük azokat az emlékhelyeket, amelyek a saját közgyűjteményi, turisztikai, más látogatóstratégia szempontjából fontos alapműködésük mellett a nemzeti emlékezetben és annak megtartásában aktív szerepet játszanak. Ennek megfelelően 2020-tól először a székesfehérvári Romkert nemzeti emlékhely, majd 2021-ben a mohácsi nemzeti emlékhely, amely a 2026-os 500 éves mohácsi évforduló kapcsán kiemelt szerepet játszik majd a következő években. 2022-ben a Pákozdi Katonai Emlékpark nemzeti emlékhely, és 2023-ban a szigetvári vár nemzeti emlékhely nyerte el az „Év Emlékhelye” státuszt. Minden évben megrendezzük az „Emlékhelyek napja” című rendezvényt - amely a Covidban egy picit kibillent a szokásos május közepére időzített időbeni rendszeréből -, amikor megszólítjuk az összes emlékhelyet azzal a felhívással, hogy ők azon a napon nyissák

meg kapuikat, engedjék a látogatóikat olyan helyekre is, amelyek évközben nem látogathatók, ingyenes programokkal próbálják, elsősorban a családokat és a gyerekeket magukhoz invitálni. Általában a jelenleg 83 emlékhely közül évente körülbelül 60 szokott erre reagálni, és május közepső hétvégéjén ez egy országos méretű rendezvénysorozattá nő.

Az emlékhelyek státuszának erősítése kapcsán a Magyar Nemzeti Bankkal elindítottunk 9 évvel ezelőtt egy együttműködést, amelynek keretében minden évben egy-egy nemzeti emlékhely tiszteletére bocsát ki érmét. 2019-ben az Esztergom Várhegy és Víziváros nemzeti emlékhely, 2020-ban a Debreceni Református Nagytemplom és Kollégium nemzeti emlékhely kapta ezt az emlékérmét. 2021-ben az ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark nemzeti emlékhely, 2022-ben a székesfehérvári Romkert nemzeti emlékhely, és 2023-ban a Pákozdi Katonai Emlékpark nemzeti emlékhely, amely a '48-49-es szabadságharc 175. évfordulója kapcsán kiemelt szerepet átszik a nemzeti emlékezetben.

Új emlékhelyeink is lettek az előző bizottsági beszámoló óta. 2019-ben a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság előzetes elbírálása alapján sem a kormány, sem az Országgyűlés nem deklarált új emlékhelyet hozzá kapcsolódó jogszabályalkotással. 2020-ban a budapesti rákosmezei Királydomb lett nemzeti emlékhely, a győri Káptalándomb és vár megmaradt részei szintén nemzeti emlékhely, a Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyelet szintén nemzeti emlékhely lett, illetve a máriapócsi kegytemplom és bazilita monostor szintén nemzeti emlékhelystátuszt nyert.

2021-ben öt új emlékhelyet köszönthettünk. A budapesti Insula Lutherana evangélikus templom, gimnázium és múzeum lett történelmi emlékhely a Deák téren. Kiskőrösön a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum, éppen időben, hogy a 200 éves Petőfi-bicentenáriumra tudjunk készülni. Monokon a Kossuth Emlékház, Órtiloson, a Mura mentén a Zrínyi-Újvár romjai, egykori területe szintén történelmi emlékhely, és a romhányi csatamező, a Rákóczi-szabadságharc utolsó nógrádi helyszíne lett történelmi emlékhely.

2022 szintén egy aktív év volt. Nagyon sok javaslat érkezik be a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottsághoz, amelyet 2021 áprilisa óta Harrach Péter országgyűlési képviselő úr vezet Boross Péter miniszterelnök úr leköszönése óta. Akkor a budapesti egykori Landerer-nyomda épülete, az isaszegi csatatér, a Siklósi vár, a szabolcsi földvár és templom, illetve a tápióbicskei csatatér lett történelmi emlékhely. 2023 is két új történelmi emlékhelyet hozott. Kápolnásnyéken a Vörösmarty Mihály Emlékház, illetve Bonyhádon a Perczel-kúria. A következő évre, illetve erre az őszre is vannak már nálunk emlékhelyjavaslatok, amelyek elsősorban az 1849-es tavaszi hadjárat 175 éves évfordulója kapcsán jutottak el hozzánk.

Sztélék jelölik ezeket az emlékhelyeket, kétnyelvű bronztáblával. A nemzeti emlékhelyek sztéléje egy gyönyörű árbócon egy nemzeti színű zászlót is magában foglal. A sztélék állításában nagyon komoly lemaradás volt akkor, amikor az intézet vezetését átvettem. 2019-ben nem volt új sztélé, illetve egy új sztéléállítás volt a pócspetri polgármesteri hivatal épületénél, 2020-ban nem volt sztéléavatás, 2021-ben az abasári XI. századi királyi központ maradványainál, amelynek az ásatásait a Magyarországi Kutató Intézet gyorsította fel. A 2022-es évben viszont már felgyorsultak a sztéléállítások, és gyakorlatilag minden hátralékot sikerült mára ledolgoznunk. A romhányi csatamező, Kiskőrös, Monok és Órtilos, illetve 2023-ban is négy helyszínen állítottuk fel ezeket a sztéléket, az isaszegi csatatéren, a tápióbicskei csatatéren, a szabolcsi földvárnál és a siklósi várnál.

Amit még fontosnak érzek kiemelni az önök elé kiosztott tájékoztató anyagok alapján, hogy egyrészt készítettünk 2021-ben egy átfogó összefoglalót arról, hogy a

Nemzeti Örökség Intézete milyen módon kezeli a nemzeti emlékezet kérdését. Egyrészt a törvények által ránk rótt feladatok ellátásával, a Nemzeti Sírkert védett sírjainak kezelésével, az emlékhelyhálózat szakmai koordinációjával és a három kiemelt történelmi temető, a Fiumei úti sírkert, a Salgótarjáni utcai zsidó temető, illetve a 301-es parcella és környezete kezelésével.

Ehhez képest mi még két új programot indítottunk el: az egyik a határon túli magyar emlékhelyek összegyűjtése és az Országos Széchényi Könyvtárral közösen fejlesztett úgynevezett Magyar Nemzeti Névtérbe illesztett határon túli emlékhely névtérben való elhelyezése. Ennek a programja tavasz óta zajlik, rengeteg Kárpát-medencei és a magyar diaszpórában működő magyar szervezet segítségével bővítjük ezt az adatbázist, ami egy hosszú, talán még tíz évnél is hosszabbra nyúló munka lesz, hiszen több százezer, vagy akár millió adat fölötti rekord is születik majd ebben.

A hármas célja ennek az adatgyűjtésnek az, hogy egyrészt rögzítsük mindazokat a helyszíneket, amelyek a magyarság történelméhez kapcsolódnak, és ezek egy elvitathatatlan adatforrásként működjenek; adjunk lehetőséget a helyi közösségeknek, hogy az általuk büszkén vallott helyi helyszíneket be tudják mutatni ebben a nemzeti regiszterben; és adjunk turisztikai tájékoztató pontot mindazoknak, akik szeretnék a nagyon ismert helyszíneken túl egy-egy földrajzi területen új látogatóhelyeket találni.

A másik prospektus, amit önök elé helyeztünk, a Nemzeti emlékezetpedagógiai programról szól, egy olyan kezdeményezés, amely 2021 őszén indult el. Ennek a programnak a kifejezett célja az, hogy a nemzeti és történelmi emlékhelyek jóval magasabb ismertség mellett, jóval szilárdabb tudattal tudjanak kapcsolódni elsősorban a fiatal generációhoz. Készítettünk egy kutatást a 12-29 éves kor közötti korosztály nemzeti emlékezetével kapcsolatos ismereteiről, tapasztalatairól. A feltételezésünk az volt, hogy ők nagyon pozitívan viszonyulnának egy olyan kezdeményezéshez, amely a helyszínen kapcsolja össze a közoktatást a történelmi helyszínekkel. Éppen ezért öt emlékhelyre kidolgoztunk egy tesztprogramot a Történelemoktatók Szakmai Egyesületével, ami azzal a feltételezéssel él, hogy az új Nemzeti alaptantervben félévenként egyszer megvalósítható úgynevezett mélységelvű oktatási ciklus, ami 4-5 órában egy-egy történelmi időszak jóval mélyebb, részletesebb tárgyalását teszi lehetővé, erre ráépítve egy nekik átadott speciális módszertant, kiválasztva egy helyszínt, ahová ők kimennek az alaposabb előtanulmányok után, és ott helyben, csoportos, kreatív feladatokat végeznek el, majd ezt az iskolában egy-két órán feldolgozzák, akkor egy olyan erős lenyomat, mély érzelmi kötődés alakul ki a gyerekekben, ami egyrészt a nemzeti identitásukat hatékonyan erősíti, inspirálja őket arra, hogy megosszák ezt az élményt a kortársaikkal, bevonzzák a családjaikat, a saját környezetüket, és majd akkor, amikor ők családfőként vagy családalapítóként, apaként, anyaként el tudnak indulni a saját életükben, akkor számukra is egy alapvetés legyen, hogy a magyar történelmi helyszínekhez kapcsolódjanak.

200 iskola jelentkezett önkéntesen arra, hogy eljussanak a helyszínre, akiknek az odautazását azzal is tudtuk támogatni, hogy 2022 januárjában a kormány elfogadott egy rendeletmódosítást, és gyakorlatilag mára az összes olyan történelmi és nemzeti emlékhely ingyenes vonatközlekedéssel közelíthető meg, ahol ez az alapvető látogatófogadási infrastruktúra és múzeumpedagógiai tapasztalat rendelkezésre áll. Sajnos a Volánnal ezt nem tudjuk megoldani, mert a menetrendszerű járatok kapacitása ezt korlátozza.

A 200 iskolából öt helyszínen - a komáromi erődben, az esztergomi Várhegyen, a Kossuth téren itt Budapesten, a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen, illetve a Gödöllői Királyi Kastélyban - lefuttattunk egy programot, amit visszajelző kérdőívek, felmérések és egy kiértékelő konferencia után ebben az önök előtt lévő másik Nemzeti emlékezetpedagógiai program nevű prospektusban foglaltunk össze, illetve abban

tettük közzé azokat a hosszú távú terveinket, amelyek szerint jelenleg már Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr előtt van egy olyan kormányzati előterjesztés-tervezet, amely a Belügyminisztérium Köznevelési Államtitkársága, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Szakképzésért és Innovációért Felelős Államtitkársága, illetve a Miniszterelnökség közös előterjesztéseként reményeink szerint a következő hónapokban a kormány elé tud kerülni. Ennek lényege az, hogy a Lázár Ervin-program kulturális alapellátási logikája szerint minden egyes 12-18 év közötti, középiskolában, köznevelésben vagy szakképzésben tanuló diák legalább egyszer a tanulmányai során lehetőséget kapjon arra, hogy egy ilyen alapos iskolai előkészítés után annak a területnek egy 100-150 kilométeres körzetébe tartozó történelmi vagy nemzeti emlékhelyére e szerint a módszertan szerint el tudjon jutni, és utána ezt fel is tudja dolgozni. Azok az iskolák, ahol részletesebb illetve fokozottabb igény lehet erre, kihasználva az országos keretet, aminek a célja, hogy 80-100 ezer gyerek el tudjon jutni évente egy-egy ilyen emlékhelyre, intenzívebben is részt vehetnek ebben.

Szeretnénk ehhez mindenképpen a háttérben a tanárok motiválására és szakmai fejlesztésére is programokat, tanártovábbképzési rendszereket indítani, illetve elérni azt a kritikus tömeget, ahol mind a gyerekek, mind a családok, mind pedig a pedagógusok szívesen és lelkesen vesznek ebben részt. Úgy érezzük, hogy ez egy olyan win-win szituációt tudhat létrehozni, ami mind a közoktatás, mind a nevelés, mind pedig a családpolitika területén egy fontos előrelépés lehet.

Ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Bizottság! A beszámoló után itt a lehetőség kérdezni, észrevételeket tenni, és nyilvánvalóan az intézet vezetője pedig a legjobb tudása szerint erre majd válaszol. Kérdezem, kíván-e valaki hozzászólni, kérdést feltenni, észrevételt tenni. *(Jelzésre:)* Szabadi képviselő úr, parancsoljon!

Hozzászólások, vélemények

SZABADI ISTVÁN (Mi Hazánk), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Főigazgató Úr! Köszönöm szépen a részletes tájékoztatást és a beszámolót. A beszámolót négy fő csoportba sorolják, és a negyedik a nemzeti és a történelmi emlékhelyekkel kapcsolatos feladatok elvégzése, mely elég széles spektrumon tud mozogni, hiszen, ahogy ön is említette, az emlékhelyek szilárdságán felül nyilván újabb emlékhelyek felkutatása, illetve azok emlékhelyé történő avanszálása rendkívül fontos cél kell hogy legyen. Ennek örülök, hogy ez így működik.

Én a múlt héten benyújtottam egy határozati javaslatot H/5787. számon, amely arról szól, hogy az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékét méltó módon megörökítő budapesti '56-os emlékmúzeum létesüljön, ugyanis egyelőre hazánkban Pongrátz Gergely, aki a Corvin közti szabadságharcosok utolsó főparancsnokaként Kiskunmajsán találta meg azt a helyet, ahol egy emlékhelyet tudott létesíteni. Szintén teljesen önerőből a régi marispusztai iskolaépületet alakította át, és mellette egy kápolna is épült, egy '56-os kápolna. Az '56-os megemlékezés során talán a pesti helyszíneken kívül ott lehet még méltó módon megemlékezni erről az akkori hőstettről, amit a nemzettestvéreink akkor végrehajtottak. Ezzel kapcsolatban én szeretném kérni a főigazgató úr közbenjárását és segítségét, hogy kísérje figyelemmel ennek a határozati javaslatnak az életét is, és kérem a támogatását, közbenjárását azzal kapcsolatban, hogy valóban ez megvalósulhasson, vagy legalábbis tudjunk erről beszélni.

Ráadásul én arra is szeretném még kérni, hogy a történelmi nemzeti emlékhelyek státuszába emelését is jó lenne megfontolni a kiskunmajsai '56-os emlékmúzeummal kapcsolatban, hiszen például még volt egy picike kis támogatása

2019-ig az emlékhelynek, akkor éppen pont a fideszes városvezetés, az akkor, '19-ben újonnan megválasztott fideszes városvezetés megvonta tőlük azt az évi 3 millió forintos támogatást. Rendkívül méltatlan körülmények között kell hogy működjön jelenleg, a mai napig. Tehát mindenképpen szeretném, ha ebben előrelépés lenne, és én ennek a reményében tudok bizalmat szavazni ennek a beszámolóknak, hogy bízom benne, hogy ebben is előrelépés történik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e további hozzászólás, kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Dunai képviselő asszony, tessék parancsolni!

DUNAI MÓNIKA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Főigazgató Úr! Vendégeink! Szeretném megköszönni én is a beszámolót. Nemcsak a szóbeli kiegészítésben, hanem az eredeti beszámolóban is az mutatkozik, hogy egy nagyon precíz, nagyon elhivatott munka folyik az intézetben.

Mi ilyenkor a beszámolót szoktuk megköszönni, de szeretném hangsúlyozni, hogy nem a beszámolót kell nekünk igazából megköszönni, hanem főigazgató úrnak és az összes munkatársának azt a mindennapi tevékenységét, munkáját, amit végeznek. Ezt szeretném tehát most én megköszönni, és azt kérni, hogy a továbbiakban is úgy vigye ezt a vonalat, ezt a feladatsort, ami mindenki meglegedésére szolgál; időseknek, akik emlékeznek még sok mindenre az elmúlt évszázadból is, a középkorúaknak és a gyermekeknek is, akiknek viszont be kell mutatni valóban azt, hogy mi a múltunk, és valóban úgy tudjuk megőrizni ezt a jövőnek, ha a gyermekeket a köznevelési, művelődési intézményeken keresztül elérjük, és velük tudunk foglalkozni.

Úgyhogy én külön szeretném megköszönni ezt a pedagógiai programot, amelyet elindított és visz az intézet. Tanárként nagy öröömre szolgál ez külön, nem csak képviselőként. Úgyhogy, ha ebben a programban bármiféle együttműködésre, segítségre van szükség, nagyon szívesen felajánlom a segítségem.

A köszöneten túl pedig akkor nagyon sok sikert kívánok a következő évekre. Ez is ezt bizonyítja, hogy egy ilyen intézetre szükség van. Ha még további terveik vannak, akkor arra biztatom főigazgató urat, hogy azokat tárja elénk, és azt gondolom, hogy mi ezeket támogatni fogjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e további hozzászólás? *(Jelzésre:)* Kállai Mária képviselő asszony!

DR. KÁLLAI MÁRIA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Főigazgató Úr! Csak nagyon röviden, folytatva Dunai Mónika képviselőtársam gondolatait, tanárként szeretném én is kiemelni azt a fajta dinamikát, amiben óriási felelősséget érez a fiatal nemzedékért. Az egész pedagógiai program megalapozása, lefuttatása, visszaellenőrzése, azt gondolom, hogy óriási elismerésre méltó.

Szeretném azt is megköszönni, hogy a múlt, a jelen, ebben a dinamikában a jövő is összekapcsolódik. Szeretném külön megköszönni, készülve a jövő évi 175 éves évfordulóra, a mi városunk is ebben érintett, hiszen Szolnok az egyik jelentős csata helyszíne, és azóta is emlékezünk hosszú-hosszú éveken keresztül a szolnoki csata megrendezésével. Köszönöm az eddig ebben végzett közös munkát, másrészt pedig azt gondolom, hogy nagyon komoly értéke ez az azonosságtudatunk kialakításának. Én is csak minden munkatársának tisztelettel és szívből gratulálni tudok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e még további hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)*
Ha megengedi, főigazgató úr, én egy dolgot vetnék fel, inkább csak egy kérdést, meg inkább a jövőre irányuló gondolkodás kérdése ez.

A nemzeti emlékhelyek meghatározása, ami többé-kevésbé most azért mégiscsak valahogy szövegszerűen be van határolva, hogy mit tekinthetünk ennek, annak, amannak. Az eddigi tapasztalatok alapján elégségesnek tűnik ez így, vagy érdemes lenne esetleg bővíteni? Megmondom, mire gondolok, ami óhatatlanul felvetődik bennem. A nemzeti emlékhelyeknél ilyenkor mindig megnevezzük pontosan, hogy itt, ott ez, vagy az, vagy amaz. Viszont mit tudunk kezdeni olyan esetekkel, amikor, mondjuk, egy-egy kisebb tájegység vagy régió számít ilyen területnek? Most hasra ütve mondok egy példát, hogy mennyire megalapozott vagy sem, abba most nem akarok belemenni. De mondjuk, a hegyaljai borvidéknek önmagában van egy komoly történelmi gyökere, hagyománya, múltja. Kettő: a Rákóczi-szabadságharc pénzügyi finanszírozásának ez volt a bázisa. Tehát ez nem egy település, nem egy konkrét vár, nem egy konkrét pince, hanem egy olyan terület, aminek van súlya, jelentősége, ha úgy tetszik, hosszú időn keresztül országmárka megnevezése is volt a tokaji bor, még akkor is, ha nem mind Tokajban termett. Ez az egyik.

A másik a szatmári térség, ahol nem egy, hanem több Árpád-kori kistemplomunk is van. Tehát, hogy ezt most külön érdemes-e nevesíteni vagy egyben kezelni, nem tudom megítélni. Ezek azért fogalmazódnak meg bennem kérdésként, hogy vajon kell-e ezen gondolkodni vagy sem, önök hogy látják kicsit a szakember szemüvegén keresztül, hogy itt mit tegyünk, vagy mit ne tegyünk, mit lehet tenni, és mit nem lehet tenni.

Az iskolai program apropóján meg azt kell mondani, hogy a 200 iskola elég impozáns szám. Most már csak azt tudom kívánni, hogy ez bizonyos szorzószámokkal együtt kezelve még több legyen. Ehhez sok sikert kívánok! Köszönöm szépen. Ha nincs további észrevétel, akkor megadom a szót főigazgató úrnak.

Móczár Gábor válaszai

MÓCZÁR GÁBOR főigazgató (Nemzeti Örökség Intézete): Köszönöm szépen. Elnök Úr! Akkor a feltett kérdések sorrendjében válaszolhatok, ugye? *(Jelzésre:)* Köszönöm.

Szabadi István képviselő úr kérdésére. A mi szerepünk az emlékhelyé válás folyamata során kezdődik. Tehát, amikor beérkezik hozzánk egy emlékhelyé válási kérelem, amit akár egy önkormányzat, akár egy civil szervezet, akár bármilyen más emlékeztető közösség juttat el vagy hozzánk, vagy a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottsághoz, akkor indul el az a folyamat, amikor tulajdonképpen a cél az lehet, hogy történelmi vagy nemzeti emlékhelyé váljon egy helyszín.

Az emlékhelyé válás kritériuma az elnök úr által említett törvényi kritériumok alapján a nemzeti emlékhely esetében a nemzet sorsfordító eseményeihez és ahhoz a helyszínhez, ahol maga az esemény történt nagyon szigorúan és erősen kapcsolódik. Történelmi emlékhelyeknél regionális, vallási, kisebbségi, kisebb jelentőségű, de mégiscsak a nemzet történelme szempontjából meghatározó események helyszínéről van szó. Tehát ebben a tekintetben egy '56-os emlékmúzeum, ha ez Budapesten van, vagy egy olyan helyszínhez kötődik, ahol a forradalomnak konkrét eseményei történtek, ez egy lehetséges módozat és elképzelhető, de ebben az ügyben mi a munkaszervezete vagyunk a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottságnak, és a bizottságnak kell döntenie - annak a 11 főnek, aki a bizottságban ül - arról, hogy ezt továbbítja-e a kormány, illetve az Országgyűlés felé nemzeti vagy történelmi emlékhelyé váló válasra.

Megköszönöm, ha esetleg át tud küldeni a képviselő úr nekem ezzel kapcsolatos anyagot, mert mi mindenkire, aki hozzánk fordul, egy-egy ilyen nemzeti emlékezethez kapcsolódó fontos kezdeményezéssel, a segítségére tudunk lenni. Egyrészt bár a mi működésünkben nem a II. világháború utáni időszak a fő történelmi periódus, ott a Nemzeti Emlékezet Bizottsága, a Terror Háza-alapítvány nagyon komoly szakmai munkát végez, de mégis a 301-es parcella és környezete, és a Fiumei úti sírkertben az a két parcella, ahol az '56-os hősök, illetve azok, akik '56 óta haltak meg, de akkor szabadságharcosként vettek részt, ennek a gondozása nálunk van, tehát örömmel segítünk ebben a kezdeményezésben. De az igazi munka ott tud felgyorsulni, ha egy konkrét történelmi emlékhelyé-válási kérelem érkezik be a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottsághoz.

Dunai Mónika képviselő asszony számára. Nagyon köszönöm a pozitív visszajelzést, mert ez sokat jelent a számunkra. Annyit szeretnék ehhez hozzáfűzni a pedagógiai program kapcsán, hogy egy nagyon fontos felismerés volt az elmúlt években az, hogy ezeket az emlékhelyeket nem egyszerűen csak gondnokként, jó állapotban tartva kell megőrizni és bemutatni, hanem a magyar törvényalkotásnak és törvényalkotóknak az alapvető szándéka az volt, hogy egy hidat képezzenek az elmúlt generációk és a jövőbeni generációk között, ezt pedig nem tudjuk úgy kiépíteni, hogyha nem kapcsoljuk össze a közoktatással. Erre látszik, hogy nagyon jó affinitás van a mai generációkban. A felmérések, a kutatás, amit egy reprezentatív országos mintán végeztünk, azt mutatja, hogy a gyerekekben van egy nagyon pozitív befogadókészség, viszont az rajtunk múlik, hogy azokat a csatornákat meg tudjuk találni, ahol el tudunk hozzájuk jutni.

Ennek a programnak az első tesztidőszaka azt igazolta, hogy ez a fajta élményszerű helyszíni munka egy olyan lehetőség, ahol a gyerekek szívéhez és lelkéhez el tudunk jutni. Ami nagyon fontos, hogy emellé oda kell állítani a köznevelés rendszerét és a pedagógustársadalmat is. Eppen ezért, amióta ez a tesztprogramunk lefutott, és amíg nem lesz jóváhagyás ezen a kormányzati előterjesztésen, mi elindultunk abba az irányba, hogy egy-egy közvetlen partnernél próbáljuk ezt a folyamatot tovább vinni, és most 3 olyan projektünk is van, ahol egyrészt egyházi intézményfenntartókon, másrészt pedig a Honvédelmi Minisztériumon keresztül célzott közönséget szólítunk meg.

A két legnagyobb katolikus iskolafenntartó hálózat az Egri Főegyházmegyéhez és a Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez kapcsolódik. Mind a kettőjükkel most lesz egy együttműködés-megállapodás-aláírásunk a következő hetekben. Ott is 100 fölötti iskolák fognak elmenni általuk kiválasztott emlékhelyekre, és ehhez további tíz emlékhely pedagógiai módszertanát alkottuk meg. Tehát jelenleg már abból az ötvennéhány emlékhelyből, amelyek nagyszámú csoportot tudnak fogadni a jövőben, most már 15 helyszínre megvan ez a programunk.

A harmadik ilyen láb pedig: megkerestük a Honvédelmi Minisztériumot, hogy a hazafias nevelés programjában, ami évek óta egy fontos, megoldandó kérdés, hogyan tudunk nekik segíteni, és kiválasztottunk hét olyan helyszínt az országban, amely kifejezetten emlékhelyként a honvédelem témaköréhez kapcsolódik. Ezek: Siklós, Mohács, Szigetvár, Pákozd, Komárom, Eger és Gyula. Ezekre is megvannak most már ezek a módszertani kézikönyvek. A kadétprogramban részt vevő iskolák országos szinten fognak ezekre az emlékhelyekre a Honvédelmi Minisztérium finanszírozásában ellátogatni. Tehát sikerült a kormányzat és az egyház különböző szervezeti struktúráiból pluszforrást ennek a tesztprogramnak a továbbvitelére bevonnunk.

Kállai Mária képviselő asszony számára: szintén nagyon köszönöm a visszajelzést. Megragadva itt az alkalmat, hogy Szolnokról és a '48-49-es szabadságharcról beszélünk, két rövid kis pluszinformációt hadd osszak meg önökkel.

Egyrészt van egy együttműködésünk hat különböző szervezettel annak érdekében, hogy a '48-49-es szabadságharc emlékezetét egy új szintre próbáljuk emelni a történelmi helyszínek, sírok összegyűjtésével, bemutatásával. Itt egy nagyon komoly munkát végeztek korábban a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, erre épülünk rá, de mi azt céloztuk meg, hogy a Kárpát-medencében is megtaláljuk azokat a '48-49-es emlékhelyeket, honvédsírokat, temetőket, amelyeket egyébként nemcsak az ottani magyar közösségek, hanem más anyanyelvű és identitású közösségek is nagyon lelkesen gondolnak.

Ami ebben másik információként nagyon szívmelengető dolog, és a Kárpát-medencei népek együttélésében az emlékezetpolitika tekintetében egy nagyon jó lehetőség, hogy működik egy Sine Metu nevű egyesület Orosz Örs nyitrai képviselő úr alapításában és elnöklésében. Ő a Szövetségnek jelenleg a politikusa, a Nyitra megyei önkormányzat képviselője, akik magyar emlékezeti helyszínek felkutatásában és helyreállításában fantasztikus munkát végeztek, ráadásul úgy, hogy a felvidéki roma foglalkoztatási programba csatlakoztak be, tehát számos roma kétkézi munkásnak tudnak munkát adni, és mellette a saját stábjukat is állami pénzből tudják finanszírozni. Ők felfedeztek Roskoványban, a lengyel határ közelében, Sáros vármegye legészakibb részén, a Szepesség szélső területein egy olyan honvédemlékművet, ami az egész Kárpát-medencében a legeslegelső honvédemlékmű volt, 1851-ben egy magánbirtokon állították fel. 20 évvel később állították a következő honvédemlékművet, akkor már a kiegyezést követően, de ezt az emlékművet valahogy a sors és a történelem megőrizte. Bár '18-ban lerombolták a betörő cseh csapatok, aztán '44-ben szintén át kellett temetni a második világháború végén, de megtalálták, restaurálták, és a mi közreműködésünkkel az egész helyszínt egy méltó emlékhellyé alakítottuk át. Mi fizikai munkával, pénzzel, szakmai háttérrel is támogatjuk őket.

Ami miatt ezt mondom, hogy az a terület soha nem volt lényegében magyarlakta terület, az ottani földbirtokos arisztokrata családok magyarok voltak, de ez egy teljes egészében tót terület. Az ottani önkormányzat a polgármesterrel és mind a hét képviselővel 100 százalékosan az ügy mellé állt, és egyhangú döntéssel ők is részesei mind munkában, mind a terület biztosításában ennek az egész folyamatnak. 1849. június 14-én volt ennek a héthárs-vörösalmai csatának az időpontja, ahol az először találkozott a betörő orosz csapatokkal a magyar honvédsereg, természetesen veszítettek, de jövőre fogjuk ezt az emlékművet hivatalosan felavatni. Itt nagyon jó lehetőség van arra, hogy a szlovákiai emlékezetkultúrán belül a '48-49-es időszakot mint közös emlékezeti időszakot pozitívan tudjuk mind a két ország társadalma elé állítani.

Végül Pósnán elnök úr kérdésére válaszolva: egyrészt a nemzeti és történelmi emlékhelyek jogszabályban rögzített definícióján túl a hozzánk beérkezett kérelmek alapján mi javaslatot tettünk a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság felé, hogy hozzunk létre egy harmadik kategóriát, ami csak a bizottság döntésén múlik. Ez az úgynevezett „nemzeti emlékpont”. Azok a helyszínek, amelyek nem érik el azt a fajta törvényi kritériumot, mint a nemzeti emlékhelyek vagy történelmi emlékhelyek, ilyen besorolást kaphatnak, tisztán a bizottság döntése alapján. A bizottságnak a Nemzeti Sírkertbe sorolt, államilag védett sírok esetében is önálló döntési jogköre van, tehát ott nincs szükség további törvényi felhatalmazásra. Erre eddig néhány javaslat érkezett be, de bízunk abban, hogy a jövőben lesz még jó pár ilyen nemzeti emlékpont-javaslat.

Az, hogy a Tokaj-hegylajai borvidék és egy nagyobb kulturális egység ennek része tud-e lenni, szerintem további egyeztetést igényel. Én V. Németh Zsolt államtitkár úrral, a magyar értékrendszer, értékpiramis kormányzati gondozójával nagyon sokrétűen egyeztettem már, hogy hogyan lehet a történelmi emlékezeti

helyszínek és a magyar értékpiramis egyes szintjeit jól összehangolni és összekoordinálni. Tehát itt az épített örökség, a kulturális örökség, a magyar értékpiramis és a történelmi emlékezet összehangolásáról van szó. A történelmi és nemzeti emlékhelyek jelenlegi törvényi szabályozása szerint így ezek a vidékek nem tudnak ebbe beleilleszkedni, de egy további egyeztetéssel szerintem meg lehet találni a módját annak, hogy ezek a helyszínek vagy tájegységek is részei tudnának lenni a nemzeti emlékezetnek aktívabban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, főigazgató úr. Tájékoztatom a bizottságot, hogy mivel ez egy tájékoztató, ez nem igényel szavazást. Meghallgattuk, beszélgettünk róla, köszönjük szépen. További munkájukhoz sok sikert kívánunk, jó egészséget! A következő tájékoztatás alkalmával hasonló pozitív dolgokat szeretnénk majd megint csak hallani. Szerintem ez így is lesz. Köszönjük szépen még egyszer, hogy eljöttek. További szép napot kívánok! *(Móczár Gábor: Köszönöm szépen én is.)*

Tisztelt Bizottság! Ezzel az első napirendi pontunk végére értünk.

A kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről címmel benyújtott T/4252. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Áttérünk ülésünk második napirendi pontjára. Soron következik a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről címmel benyújtott T/4252. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. E rendelkezésre megnyitom a részletes vita első szakaszát, a törvényjavaslatnak a határozati hárszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát.

Köszöntöm az előterjesztő képviselőjében Csepreghy Nándor miniszterhelyettes urat, és kérdezem, hogy ezen vitaszakaszban kíván-e hozzászólni.

CSEPREGHY NÁNDOR államtitkár (Építési és Közlekedési Minisztérium): Köszönöm, elnök úr. Nem rabolnám a bizottság idejét, hiszen a jelen lévő képviselők szinte mindegyike részt vett az expozé során az ülésen, tehát ha kérdés merül fel, akkor ott válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, kívánnak-e ezen vitaszakaszban hozzászólni. *(Jelzésre:)* Szabadi képviselő úr, parancsoljon!

Hozzászólás

SZABADI ISTVÁN (Mi Hazánk), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én áttekintettem ezt a törvényjavaslatot, amely a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről címmel benyújtott javaslat, és a kastélyok, kúriák, udvarházak, egyéb állami ingatlanok, különösen parkok és kertek, illetve egyéb ingó vagyonelemek ingyenes tulajdoni átruházásáról szól. Én korábban már a T/4252. számú, a kulturális örökség egyes elemeinek fenntartható fejlesztéséről szóló törvényjavaslatnál a vezérszónoki beszédemben már említettem az aggályaimat ezzel kapcsolatban, ugyanis az Orbán-kormány olyan privatizációba kezdett, amikor létfontosságú közfeladatokat és több ezer milliárd forint állami vagyont szervezett ki tulajdonképpen magánalapítványokba. Itt azért felmerül egy-két olyan kérdés, ahogy áttekintettem ezt a javaslatot, azért bizonyos esetekben jó lenne, ha megnyugtatóan kaphatnánk ezekre választ.

Ilyen például az, hogy helyes-e az, hogy egy miniszter teljesen egy személyben dönthet ezekben a kérdésekben. Én úgy gondolom, hogy ez azért eléggé leszűkíti akár

a felelősséget, akár a döntéshozó képességet is. Ráadásul értékarányosság szempontjából az ingyenes tulajdonba adás nem teljesen mondható el ebben az esetben, hiszen van egy olyan gumiszabály, én gumiszabálynak értékelem azokat a garanciális feltételeket, amelyek nem vonnak maguk után semmilyen szankciót. Mondom, hogy miről van szó.

Például egy vagyongazdálkodó súlyos szerződésszegése esetén az MNV Zrt. mint az ingyenes tulajdonba adott vagyon jogszerű használatának ellenőre, jogosult a vagyongazdálkodási szerződés felmondására, tehát a jogviszony megszüntetésére. De itt megáll a történet, megszűnik, és kártérítés jellegű igény nem is fogantatható, hiszen arról szól a rendelkezés, hogy az MNV Zrt., az állami és a vagyongazdálkodással érintett ingatlan vagyongazdálkodója egymással szemben követelést semmilyen jogcímen nem támaszthat.

Ugye, van egyrészt egy olyan állapot, hogy még ha európai uniós pénzből is, de felújított kastélyokról van szó. Tehát nem romos kastélyok kerülnek át ingyenes tulajdonba, hanem egy felújított kastély, és ezt mondjuk, 99 évre adják oda, 20 év múlva semmilyen állagjavítással, hanem csak egy lelakással kezelt ingatlan esetében az MNV úgy ítéli meg, hogy ez helytelenül volt kezelve, nyilván megszünteti a szerződést, de hol van a kártérítés, amit, mondjuk, ezzel kapcsolatban lehetne igényelni. Hiszen azért ki mondja azt meg most, ebben a pillanatban, hogy 10, 20 vagy 30 év múlva, akinek ez oda lett adva, helyesen vagy jól kezelte-e, vagy megfelelő volt-e minden magyar állampolgár számára a vagyongazdálkodás. Tehát ez az, ami igen aggályos.

A másik pedig az, hogy ha 99 évig elidegenítési, terhelési tilalom áll fenn az állam elővásárlási jogának biztosítására, azonban a jelenlegi hatályos jogszabály, a nemzeti vagyongazdálkodásról szóló 2011. évi törvény 13. § (4) bekezdése 15 év elidegenítési tilalmat ír elő, a terhelési tilalmat nem szabályozza. Tehát ez eddig is a szabályozás része volt. A támogatás kedvezményezettje a támogatással kapcsolatos okiratokat és dokumentumokat a támogatási döntés meghozatala alapján 10 évig őrzi meg, tehát tízéves adatmegőrzési kötelezettsége van. Mondjuk, azért 99 év esetében ezt a 10 év iratmegőrzési kötelezettséget én kevésnek minősítem, és ezt mindenképpen javaslom azért sokkal tovább megtartani, mondjuk, jelen esetben akár a 99 éves jogosultság biztosításához.

Van még egy olyan része, hogy jogosult a vagyongazdálkodó a miniszter döntésétől függően észszerű nyereséget szerezni. Azért ennek a pontos kifejtésére szeretnék válaszokat kapni, hogy mit jelent, hogy lehet definiálni azt, hogy észszerű nyereségszerzés, hogyan kell értékelni ezt a fogalmat. Tulajdonképpen ezek a kérdések azok, amelyek most, amikor áttekintettem, felmerültek bennem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Ha szabad kérem, azért ne ismételjük meg az általános vitát. Nyilván önnek joga volt feltenni ezeket a kérdéseket, én csak a bizottság tagjainak szeretném jelezni, hogy ha nem muszáj, ne éjszakázzunk itt feltétlenül.

Van-e további kérdés, észrevétel, hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor megadom a szót miniszterhelyettes úrnak. Parancsoljon!

Csepreghy Nándor válaszai

CSEPREGHY NÁNDOR államtitkár (Építési és Közlekedési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen. Engedje meg, képviselő úr, hogy megpróbáljak az ön által felsoroltak mentén haladni. De nem tudom megspórolni, és ezért a bizottság tagjainak türelmét és elnézését kérem, de mégis vissza kell utaljak az expozéban elhangzottakra, mert nagyon fontos tisztán látni azt, hogy miről is beszélünk.

A magyar állam a II. világháborút megelőző időszakban nagyjából 1500-1600 közötti számban rendelkezett műemléki védelemmel rendelkező ingatlanokkal, kastélyok, kúriák, udvarházak, ezeknek egy része már romos állapotú. Az 1990-es rendszerváltoztatás pillanatában ezek száma közel a felére csökkent, nagyságrendileg 800 ilyen típusú ingatlanról beszélünk. A 800 ingatlan esetében a magyar államnak részben a hazai költségvetés finanszírozásában, részben pedig európai uniós forrásokból következően 27 ingatlan felújítására volt forrása, 55 milliárd forint értékben, azonban, ha valaki a bizottság tagjai közül ezeket az ingatlanokat meglátogatja - a felújítottakról beszélünk, amelyekről a politikai viták során szinte állandóan úgy beszélünk, mint felújított, befejezett és funkciójukban használható ingatlanok -, akkor azzal fog szembesülni, hogy egyik ingatlan sincs 50 százaléknál nagyobb mértékben felújítva. Tehát a külső homlokzati élfelújítás, és a tényleges felújítása ezeknek az épületeknek, és funkcióval teli használata egyik esetben sem áll meg. Egyik esetben sem beszélünk felújításról. Füzerradványtól kezdve Bajnán keresztül, Nádasdladányon át az egyik érintett ingatlan sem ilyen.

A legfontosabb kérdés az, hogy a magyar állam tud-e megfelelő garanciák mellett, más nyugat-európai mintákat figyelembe véve - osztrák, német, francia és brit példákat nézett meg a törvény előterjesztője a megfogalmazott javaslat beküldését megelőzően, arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet magántőkét is bevonni ezeknek a műemléki ingatlanoknak a fenntartásába, kezelésébe.

Két garanciát tesz a javaslat abban a tekintetben, hogy ez megtartja a közfunkcióját. Az egyik az elidegenítési tilalom, a másik a terhelési tilalom. Az, hogy ezeknek a szükséges dokumentumait meddig szükséges megőrizni, abban, azt gondolom, hogy kompromisszumkész a minisztérium. Tehát ilyen típusú módosító indítványt be tud fogani a minisztérium, hogy ennek a határidejét a 10 évről ki lehessen terjeszteni, tehát ennek semmilyen akadályát nem látom, hogy ezt megtegyük.

A legfontosabb kérdés az, hogy ha megnézzük ezeknek az ingatlanoknak a meglévő bevételi számait, a leglátogatottabb ingatlanok esetében is, ha például Füzerradványról beszélünk, amely a Károlyi-család birtoka volt hosszú éveken keresztül, nagyságrendileg 100 és 200 millió forint közötti állami költségvetélt igényel. Tehát a jelenlegi, részben felújított kastélyegyüttes működtetése, a látogatásokból származó vagy a kiadásból származó bevétele nagyságrendileg 200 millió forintos különbséget eredményez. A magyar államnak az a szándéka - és most csak arról a 27-ről beszélek, ami a politikai szinten érdekes vagy vitás lehet, hiszen azok kerülnek úgy az ellenzék homlokterébe vagy nézőponti horizontjára, amelyek az elmúlt években, 2014-2023 között részbeni felújításra kerültek, azonban ezek elenyésző részei annak a 804 ingatlannak számszerűen, ami ebbe a kategóriába tartozhat.

Tehát arról beszélünk, hogy be lehet-e hozni magánforrásokat. A magánforrások behozása azonban nem jelenti a közfunkciók megszűnését. Tehát az a szerződés, amely egy jelentkező esetén létrejöhet a magyar államot képviselő és a törvényi felhatalmazással rendelkező építési és közlekedési miniszter aláírását követően, bármilyen önkormányzat, egyházi, egyetemi intézmény, illetve magánszemély, magáncég között, az tartalmazza ezt a két pontot, az elidegenítésre vonatkozóan és a terhelési tilalomra vonatkozóan, tartalmazza a kastélyok kertjének állandó nyitva tartását. Az örökségvédelem más törvényi szabályozásán keresztül fogja ellenőrizni ennek az egésznek a működtetési szabályrendszerét, és azt mondja, hogy a kiállítási funkció azokban az esetekben, ahol rendelkezik a kastély vagy kúria a kiállítási funkció megtartása és a köz számára való látogathatósága mellett, határoz meg meghatározott napokat, amikor ezt az örökbefogadó - most ezt hívjuk így konyhanyelven -, intézmény ezt saját céljaira, reprezentációra, akár más funkciók kialakítására használhatja.

Például a füzerradványi kastélyban, ami a Károlyiék kastélya volt, a II. világháborút követően, majd nem a rendszerváltásig, ott részben szállodai vendéglátási funkció működött, ami aztán bezárt, és utána ennek a funkciónak a kiüresedése azt is magával hozta, hogy ezek az épületrészek már teljes egészében üresek. Tehát, amikor egyéb funkciókról beszélünk, akkor többek között ilyen, a köz számára nyitva álló, meglévő funkciókról beszélünk.

Azt a vitát kell lefolytatnia az Országgyűlésnek, hogy a látható módon sem a baloldali kormányzás 16 éve, sem a jobboldali kormányzás 16 éve során szükséges, de rendelkezésre nem álló források mellett beenged-e magánforrásokat ezeknek a kastélyoknak, kúriáknak a felújításába, üzemeltetésébe. Amennyiben ez a kérdés megoldódik, és amennyiben ez a kérdés lehetővé válik ezek mentén a garanciák mentén, akkor mi teljes mellszélességgel tudjuk ezt a törvényt támogatni, kérve ehhez az Országgyűlés támogatását. Az elidegenítési és a terhelési tilalom és más törvényekből fakadó ellenőrzési jogkör, ami az örökségvédelem kérdésében megvan, szerintünk tartalmazza azokat a garanciákat, ami ezt a közfunkció-megtartást, örökségvédelmi szempontok érvényesítését tudja garantálni, mindemellett az ilyen típusú módosító javaslatokra, amit a képviselő úr megfogalmazott, nyitottak vagyunk.

Tehát az „észszerű nyereség” kategóriába nem a jelenleg közcélú funkciókat ellátó területek használatát értem vagy érti a törvénytervezet benyújtója, hanem azoknak a funkcióknak az először való beruházását a későbbi örökbefogadó által, aki ezeket a befektetett összegeket ezen keresztül tudja adott esetben visszaszerezni. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönjük szépen. Csak jelzem Szabadi képviselő úrnak, hogy azt a módosítót, amelyre vonatkozóan itt láthatóan van nyitottság egyeztetni, a Törvényalkotási Bizottságra tudják még bevinni. Köszönjük szépen a választ.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottságnak a határozati hárszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos megállapításait a bizottság jelentése tartalmazza, így erről döntenünk kell.

Támogatja-e a bizottság, hogy a törvényjavaslat megfelel a határozati hárszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak? Aki ezzel egyetért, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 12 igen. Ki az, aki nem ért vele egyet? *(Szavazás.)* 1 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 5 tartózkodás. A bizottság támogatta.

A részletes vita ezen szakaszát lezárom, és áttérünk a következő szakaszra. Megnyitom a részletes vita második szakaszát, amelyben a módosító javaslatokról kell állást foglalnunk. A javaslatához nem érkezett módosító javaslat. Saját bizottsági módosítási szándéokra előzetesen a kormánypárti frakciótól érkezett javaslat, ezt tegnap kiküldtük, és most még szintén papír formában szintén ki is osztottuk.

Kérdezem a kormány képviselőjében Csepreghy Nándor miniszterhelyettes urat, hogy támogatja-e ezt a bizottsági módosító javaslatot a tárca.

CSEPREGHY NÁNDOR államtitkár (Építési és Közlekedési Minisztérium): Igen, támogatja a kormány.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kíván-e a bizottság bármelyik tagja ehhez hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Ilyet nem látok. Akkor szavazás következik. Kérem, aki támogatja a bizottsági módosítási javaslatot, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 12 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás. A bizottság támogatta. Köszönöm szépen.

Kérdezem a bizottságot, hogy az előbbieken meghozott döntéseknek megfelelően elfogadja-e és benyújtja-e a részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatot. Erről szavaznunk szükségeltetik. Aki ezzel egyetért, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 12 igen. Aki nem ért vele egyet? (Szavazás.) 4 nem. Tartózkodás? (Szavazás.) 2 tartózkodás. A bizottság megszavazta. A vita ezen szakaszát lezárom.

A részletes vita utolsó szakaszában először döntenünk kell a részletes vita egészének a lezárásáról. Kérdezem, hogy ki támogatja a vita lezárását. (Szavazás.) 12 igen. Ki az, aki nem támogatja a vita lezárását? (Szavazás.) 1 nem. Tartózkodás? (Szavazás.) 5 tartózkodás. A bizottság lezárta a részletes vitát.

Még a részletes vitáról szóló jelentés elfogadására teszek javaslatot. Aki ezt a javaslatot támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 12 igen. Aki nem támogatja? (Szavazás.) 6 nem. A bizottság támogatta. Köszönöm szépen.

Ezzel ezen napirendi pontunk végére értünk. Köszönjük szépen Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úrnak a jelenlétet. (Csepreghy Nándor: Köszönöm szépen, elnök úr.) További szép napot kívánok!

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Végezetül következik a zárszámadás részletes vitája. Soron következik a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat részletes vitájának vitához kapcsolódó bizottságként történő lefolytatása.

E rendelkezésre megnyitom a részletes vita első szakaszát, azaz a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát.

Köszöntöm az előterjesztő képviselőjében Orcsik Attila főosztályvezető urat, és kérdezem, hogy ebben a vitaszakaszban kíván-e hozzászólni.

ORCSIK ATTILA főosztályvezető (Pénzügyminisztérium): Igen. Tisztelettel köszöntöm a bizottságot. Csak nyilatkozni szeretnék, hogy az előterjesztő álláspontja szerint a törvényjavaslat megfelel a házsabály 44. § (1) bekezdésében előírtaknak.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjai közül kíván-e valaki ezen vitaszakaszhoz hozzászólni? (Nincs jelentkező.) Ilyet nem látok. Köszönöm szépen.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottságnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos megállapításait a bizottság jelentése tartalmazza, így erről döntenünk kell. Kérdezem a bizottságot, támogatja-e, hogy a törvényjavaslat megfelel a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Aki ezzel egyetért, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 12 igen. Aki nem ért vele egyet? (Szavazás.) 3 nem. Aki tartózkodik? (Szavazás.) 3 tartózkodás. A bizottság támogatta.

A részletes vita ezen szakaszát lezárom, és így áttérünk a következő szakaszra. A törvényjavaslathoz nem érkezett módosító javaslat, így az utolsó szakaszban döntenünk kell a részletes vita lezárásáról. Módosító javaslat hiányában kérdezem, hogy ki támogatja a részletes vita lezárását. Kézfelemeléssel jelezzék! (Szavazás.) 12 igen. Aki nem támogatja? (Szavazás.) 2 nem. Tartózkodás? (Szavazás.) 4 tartózkodás. A bizottság lezárta.

Végül a részletes vitáról szóló jelentés elfogadására teszek javaslatot. Aki ezt a javaslatot támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 12 igen. Aki nem

támogatja? *(Szavazás.)* 4 nem. Aki tartózkodik? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. A bizottság elfogadta a javaslatot. Köszönöm szépen.

Köszönöm szépen a kormány képviselőjének, Orcsik Attila főosztályvezető úrnak, munkatársainak a jelenlétet.

Az ülés berekesztése

Tisztelt Bizottság. Ezzel napirendi pontjaink és az ülés végére értünk. Köszönöm mindenkinek a részvételt. További szép napot kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 26 perc)

Dr. Pósn László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Horváth Éva Szilvia és Földi Erika